

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 141 (750) | 1949 m. gruodžio 5 d. | Kalna 20 kp.

Tegyvuoja Stalino Konstitucija - demokratiškiausia konstitucija pasaulyje!

Laimėjusio socializmo Konstitucija

Prieš 13 metų, 1936 m. gruodžio mėn. 5 d., Nepaprastasis VIII Visasąjunginis Tarybų suvažiavimas priėmė naują TSRS Konstituciją, kurią liaudis pavadinso josios kūrėjo vardu — Stalino Konstitucija.

Tarybų Sąjungos naujosios Konstitucijos priėmimas buvo vienas didžiausių įvykių Tarybų valstybės istorijoje. Naujosios Konstitucijos priėmimu buvo užbaigtas ilgas pirmosios pasaulyje socialistinės valstybės vystymosi laikotarpis, tarybinės demokratijos vystymosi laikotarpis.

1936 m. priimtoje Konstitucijoje įstatymiškai įteisinti visi pakitę žymiai, kurie įvyko Tarybų Sąjungoje tarp 1924 ir 1936 metų tiek ūkinėje, tiek ir politinėje srityse. Tuo būdu naujoji Konstitucija buvo jau praeitojo kello santrauka, pasiektų iškovojimų apibendrinimas. Ji yra pirmoji pasaulyje socialistinės visuomenės Konstitucija.

Per tą laikotarpį įvykė milžiniški ekonominiai pasiekimai mūsų šalyje, kurie privedė taip pat prie pasiekimų klasinėje mūsų visuomenės struktūroje. Per tuos metus iš pagrindų pasikeitė darbininkai, valstiečiai ir inteligentija. Darbininkų klasei nustojo buvusi proletariatu, t. y. išnaudojamąja klase; ji tapo nauja darbininkų klase, panaikinus kapitalistinę ūkio sistemą, įtvirtinus socialistinę gamybos įrankių bei priemonių nuosavybę ir vedančią tarybinę visuomenę į komunizmą. Tarybų Sąjungoje išaugo šiuolaikiniai nauji valstiečiai — kolektyvinių ūkių valstiečiai.

Iš pamatų pasikeitė ir inteligentija. „Mūsų inteligentija, — sakė draugas Stalinas, — tai visiškai nauja inteligentija, visomis šaknimis suaugusi su darbininkų klase ir valstiečiais“. Išaugusi iš liaudies gelmių ir be galo atsidavusi savo liaudžiai, tarybinė inteligentija tapo aktyviu socialistinės visuomenės statytoju.

Per tuos metus buvo sudarytas tarybinės visuomenės moralinės politinės vienybės pagrindas. Laimėjus socializmui, iš pamatų pasikeitė Tarybų Sąjungos tautų brožiavimas, išnyko jose savitarpio nepasitikėjimas, o išvystė savitarpio draugystės jausmas, ir tuo būdu atsirado dabartinis broliškasis tautų bendradarbiavimas vienos Tarybų valstybės sistemoje. Priėmimas naujos Konstitucijos, kaip sakoma „VKP(b) istorijos trumpajame kurse“, užtvirtino

pasaulinio masto istorinį faktą, kad Tarybų Sąjunga įstojo į naują išsivystymo ruožą, į ruožą socialistinės visuomenės statybos užbaigimo ir laipsniško perėjimo į komunistinę visuomenę.

Stalino Konstitucija nesitenkina užtiknuodama formalias piliečių teises, bet svorio centrą nukelia į tų teisių garantavimą, į tų teisių įgyvendinimo priemonių klausimą. Didžiausios mūsų žmonių iškovotos teisės yra teisė į darbą, teisė į poilsį, teisė į mokslą, teisė į materialų aprūpinimą senatvėje, o taip pat ligos ir darbingumo netekimo atveju. Ši Konstitucija, suteikdama darbo žmonėms plačiausias teises, taip pat uždeda ir pareigas, kurių vykdymas yra kiekvieno piliečio garbės reikalas.

Laikytis Konstitucijos, pildyti įstatymus, žiūrėti darbo draugams, dorai atlikti visuomenines prievoles, gerbti socialistinio bendrojo gyvenimo taisykles, saugoti ir stiprinti visuomeninę socialistinę nuosavybę, budriai stovėti mūsų šalies nepažeidžiamumo sargyboje, — tokias garbingas pareigas skiria tarybinėms piliečiams Stalino Konstitucija.

Tarybų Lietuvos piliečiai, 1940 metais stoję po pergalingą Stalino Konstitucijos vėlavą, iš savo gyvenimo pavyzdžio ištikino, kokias didžiules teises jie gavo, kaip šios teisės mūsų galingoje šalyje įgyvendinamos. Apžvelgdami savo Tarybų valdžios metais nueitą kelią, mes su pasitenkinimu galime pasakyti, kad tik Tarybų valdžios dėka, tik Stalino Konstitucijos dėka lietuvių tauta išsivadavo iš vergijos ir pražūties ir žengia nauju, suklestėjimo keliu.

1936 m. draugas Stalinas pasakė apie Konstituciją, kad „Tai bus dokumentas, liudijąs, kad tai, kas įgyvendinta Tarybų Sąjungoje, visiškai gali būti įgyvendinta ir kitose šalyse... Naujoji Tarybų Sąjungos Konstitucija bus moralinė pagaiba ir reali paspartis visiems tiems, kurie kovoja prieš fašistinę barbariją“.

Stalino Konstitucija buvo mums moraline pagaiba ir realia paspartimi kovojant prieš smetoninį fašistinį režimą, po jos vėlavą ir šiandien lietuvių tauta, kartu su visomis Tarybų Sąjungos tautomis, vadovaujant Stalino — Stalino partijai, žengia glia garbingu keliu pirmyn į trumpajame kurse, užtvirtino komunizmą.

Didžiosios teisės

Stalino Konstitucija yra tas dokumentas, kuris užtikrino socialistinės statybos laimėjimus ekonominėje, politinėje ir kultūrinėje srityse.

Mums, mokyklinėms bendruomenėms, ypatingai brangios yra Stalino Konstitucijos garantuojamos teisės į mokslą, darbą ir poilsį. Niekur pasaulyje tiek nesirūpinama švietimo ir kultūros reikalais, kaip mūsų šalyje. Štai ir mūsų nedidelėje tarybinėje respublikoje šiemis metais švietimo reikalams asignuota 286,9 milijono rublių. Mūsų respublikoje randasi 170 vidurinių ir 663 septynmetės mokyklos. Jose mokosi 109,5 tūkstančio mokslievių, kas daugiau negu 4 kartus viršija mokslievių skaičių 1939 metais. Jei Rokiškio apskrityje 1939 m. bu-

vo 1 gimnazija ir 1 progimnazija, tai dabar yra net 6 vidurinių ir 18 septynmetių mokyklos.

Stalino Konstitucijos teikiama didžiausia dėmesys švietimo reikalams įpareigoja mus, mokytojus, skirti visas savo jėgas ir sugebėjimus priaugiančios tarybinės kartos ugdymui. Mes turime dirbti, mylėti ir branginti savo darbą, mums patikėtą pareigą, dėti į ją atlikimą visas žinias ir sugebėjimus, įsivaikinti teikiamų žinių aukštybes, didžiulius savo tarybine Tėvyne poeto Majakovskio žodžiais: „Žiūrėkite, skaitykite, pavydėkite — aš Tarybų Sąjungos pilietis“.

JZ. JANULIONIS,
Rokiškio I vid. mokyklos direktorius

DAR GERIAU ATLIKSIME SAVO PAREIGAS

Gruodžio 5 d. tarybinė liaudis minė Stalino Konstitucijos dieną, kuri garantavo darbo žmonėms didžiausias teises, plačiai atvėrė duris į mokslą.

1935—39 metais Rokiškio apskrityje gimnaziją baigė 188 mokiniai, iš kurių tik 87 mergaitės. Per tą patį laikotarpį — 1945—49 metais vien tik Rokiškio II vidurinę mokyklą baigė 253 mergaitės. Šiais metais Rokiškio II vidurinėje mokykloje mokosi 540 mergaičių, iš kurių 62 yra baigiamosiose klasėse. Daugelis mergaičių mokosi vien gerai ir labai gerai pažymiais. Labai gero elgesio ir pažangios mokslievis stoji į komjaunimo ir pionierių organizacijas. Paskutiniu metu pionierių draugovė savo gretose jungia 102 pionieres. Už teise mokytis mokslievis yra dėkin-

gos didžiajam Stalinui, kuris savo genialiąja Konstitucija užtikrino šias teises.

Atsidėkodami partijai ir tarybinei vyriausybei už suteiktas teises mokytis ir auklėti tarybinį jaunimą, mes, Rokiškio II vidurinės mokyklos mokytojai, dar su didesniu atsidėjimu skiepysime mokslieviams melle tarybinei Tėvynei, melle tarybiniam mokslui, dar labiau išskelsime gražias tarybinio mokslievio perspektyvas, galimai geriau mokysime bei auklėsime, kad Rokiškio II vidurinės mokyklos mokslievis išeitų į gyvenimą gerai pasiruošusios ir būtų darbuščios socialistinės Tėvyinės pilietės.

B. STAKĖNAS,
Rokiškio II vid. mokyklos direktorius

MANO ĮNAŠAS

Praėjo daugiau kaip 4 metai nuo to laiko, kai aš įsigijau traktorininko specialybę.

Šiais metais Rokiškio MTS dirbantieji, jų tarpe ir aš, prisidėmė gana didelius individualius įsipareigojimus. Augantis mūsų apskrityje kolūkių skaičius reikalavo iš MTS traktorininkų kruopštaus pasiruošimo darbams ir sėkmingo jų pavidimo.

Šių metų pavasarį, dar prieš išeinant į laukus, aš įsipareigojau su ChTZ traktorium suarti ne mažiau kaip 800 ha žemės ir sutaupti 15 proc. degalų.

Per visą darbo sezoną stengiausi savo traktorių prižiūrėti kuo pavyzdgingiau, nuolat rūpinausi, kad jis negestų ir kad nepasitaikytų darbe jokių prastovėjimų.

Visa tai man suteikė visas galimybes ne tik įvykdyti savo prisilmtąjį įsipareigojimą, bet ir žymiai jį viršyti.

Stalino Konstitucijos dieną, kuri man užtikrino pilnines teises į darbą, aš sutaukiau daugiau negu 800 ha ir sutaupeis apie 20 proc. skirtų degalų.

O. VAINAUSKAS,
Rokiškio MTS traktorininkas

VIRŠIJAU PENKMETINĘ PROGRAMĄ

Jau praėjo daug metų, kaip aš dirbu „Pligo“ fabrike kalvio darbu. Tačiau smetoninės valdžios metais, norėdamas kaip nors išmaitinti savo šeimą, aš privalečiau šlame fabrike dirbti dienomis ir naktimis.

Tiktai didžioji Stalino Konstitucija man, kaip ir visoms kitoms dirbantiesiems, garantavo 8 valandų darbo dieną, garantavo netrukdomai dirbti savo ir visų dirbančiųjų gerbūviui.

Atsidėkodamas už visas man suteiktas Konstitucijos teises, aš visuomet stengiausi būti prišakinu darbininku, siekiau penkmetinį planą įvykdyti per 4 metus. Jau prieš du mėnesius aš baigiau įvykdyti savo penkmetinę programą.

Bendrai imant, paskutiniu metu mėnesines gamybinės užduoties įvykdau po 200 proc., o šių metų lapkričio mėnesio gamybinį planą įvykdžiau 254 proc. Tai mano dovana Stalino Konstitucijos 13-sioms metdirbuščios socialistinės Tėvyinės.

S. ALEINIKOVAS,
fabriko „Pligo“ kalvis

Po Stalino Konstitucijos saule

Su Stalino Konstitucijos vėliava

Moksleivių žodis

Šiandien tarybinė liaudies šventiška STALINO KONSTITUCIJOS DIENA.

Prieš 13 metų, 1936 m. gruodžio 5 d. Nepaprastas VIII Visasąjunginis Tarybų suvažiavimas priėmė naująją konstituciją — Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos Pagrindinį Įstatymą. Naująją TSRS Konstituciją — demokratiškiausią konstituciją pasaulyje tarybinė liaudies pavadinimo jos kūrėjo garbei Stalino Konstitucija.

Stalino Konstitucijoje apibendrintas istorinis mūsų liaudies patyrimas statant socializmą. Ji įstatymiškai užtvirtino tai, ką mūsų šalies darbo žmonės pasiekė ir išsikovoję Lenino — Stalino partijai vadovaujant, atspindėjo tą istorinį faktą, kad TSRS įžengė į socialistinės visuomenės statybos užbaigimo ir laipsniško perėjimo nuo socializmo į komunizmą laikotarpį.

Socializmo pergalė pavertė mūsų Tėvynę iš atsilikusios šalies priešakinę, iš agrarinės pramonine, panaikino žmogaus išnaudojimą. Galutinai buvo panaikintos išnaudotojų klasės ir nesantaika tautų tarpe.

Skirtingai nuo buržuazinių konstitucijų, įstatymiškai užtvirtinančių tvarką, naudingą tik pasiturintioms klasėms, tik saujelėi išnaudotojų, Stalino Konstitucija įstatymiškai užtvirtina visuomenės santvarką, naudingą darbo žmonėms, visiems tarybinės visuomenės nariams, didžiąją TSRS tautų šeimai.

Viena svarbiausių Stalino Konstitucijos ypatybių yra tai, jog ji ne tik skelbia demokratinę piliečių laisvę, bet ir garantuoja jų įvykdymą, materialiai užtikrina šventąsias piliečių teises — teisę į darbą, į poilsį, į mokslą, į medžiaginį aprūpinimą senatvėje. Mūsų galingos tėvynės darbo žmonės visiems amžiams išvaduoti iš išnaudotojų, skurdo ir nedarbo.

Tarybų Sąjungoje nenukryptomai didėja darbininkų ir tarnautojų skaičius. Šių metų trečiajame ketvirtyje, palyginti su praėjusių metų trečiuoju ketvirčiu, darbininkų ir tarnautojų skaičius TSRS liaudies ūkyje padidėjo 2 milijonais žmonių. Tuo pačiu metu JAV bedarbių skaičius padvigubėjo, o iš viso kapitalo šalyse bedarbių ir pusiau bedarbių skaičius siekia ne mažiau kaip 40 milijonų žmonių.

TSRS piliečių teisė į mokslą užtikrina visuotinis privalomas nemokamas septynerių metų mokslas, valstybinių stipendijų aukštųjų mokyklų studentams sistema, nemokamo gamybinio, techninio ir agronominio mokymo organizavimas. 1949 metais TSRS aukštosios mokyklos, technikumai ir kitos vidurinės specialiosios mokyklos priėmė daugiau kaip 770.000 naujų mokinių. Tai žymiai daugiau, negu 23 Europos šalyse, įskaitant Angliją, Prancūziją, Italiją.

TSRS piliečiai, nepriklausomai nuo jų turinės padėties, rasinės ir tautinės kilmės, turi lygias teises ir aktyviai dalyvauja

J. V. Stalinas daro pranešimą apie TSRS Konstitucijos projektą Nepaprastame VIII Visasąjunginiame Tarybų suvažiavime (1936 m.)

visuose ūkinio, valstybinio, kultūrinio ir visuomeninio politinio gyvenimo srityse. Moterys TSRS turi lygias teises su vyrais. Kiekvieno tarybinio piliečio padėtį visuomenėje nulemia jo asmeniniai gabumai ir darbas, tuo metu, kai kapitalistinėje visuomenėje žmogaus padėtį nulemia tik turtais ir kilmė. Buržuaziniame pasaulyje moteris iki šiol tebėra beteisė. 10 kapitalistinių šalių moterys neturi rinkimų teisių. Anglijoje, JAV ir eilėje kitų buržuazinių šalių moterų darbas apmokamas mažiau, negu vyrų darbas. Jungtinėse Amerikos Valstybėse žiavtel atbafimtaejeimti ir persekiojami 13 milijonų negrų. Taip atrodo buržuazinė „demokratija“.

Stalino Konstitucija yra ne tik tarybinės liaudies praeito kelio rezultatas, — ji yra taip pat mūsų visuomenės, žengiančios keliu į komunizmą, organizuojanti ir įkvėpanti jėga. Socializmo pagrindu išsivystė naujos, galingos tarybinės visuomenės varomosios jėgos: tarybinės liaudies moralinė politinė vinybė, TSRS tautų draugystė ir tarybinis patriotizmas.

Pasaulinė — istorinė mūsų Tėvynės pergalė antrajame pasauliniame kare parodė tarybinės, socialistinės visuomenės ir valstybinės santvarkos nenugaliamą jėgą ir didžiausius pranašumus.

Apie socialistinės visuomenės ir valstybinės santvarkos pranašumus byloja ir tarybinės liaudies pokarinės pergalės, laimėtos liaudies ūkio atkūrimo ir išvystymo fronte. Prieškarinis liaudies ūkio lygis ne tik pasiektas, bet ir viršytas. Jau šių metų spalio mėn. visos pramonės produkcija viršijo daugiau kaip 50 proc. 1940 metų vidu-

tinę mėnesinę gamybą. TSRS pramonė dirba dabar žymiai aukštesniame lygyje, negu prieš karą, ir žymiai aukštesniame lygyje, negu buvo penkmečio plano numatyta 1950 metams.

Didelius laimėjimus pasiekė mūsų socialistinis žemės ūkis. Šių metų grūdinių kultūrų derlius jau prašoko 1940 metų lygį. Sėkmingai vykdomi partijos ir vyriausybės istorinis nutarimas dėl stepių ir miškingų stepių gamtos pertvarkymo ir trimečio planas kolūkių ir tarybinų ūkių visuomeninei produktivai gyvulininkystei išvystyti.

Didžiojoje TSRS tautų seimoje, po Stalino Konstitucijos saule, didelius laimėjimus pasiekė ir lietuvių tauta. Mūsų respublikos pramonė, nepaisant to, kad du trečdaliai jos gamybinio pajėgumo buvo hitlerininkų sunaikinti, jau žymiai pralenkė prieškarinį lygį. Dideli laimėjimai pasiekti socialistiškai pertvarkant Lietuvos kaimą. Jau daugiau kaip pusė visų Tarybų Lietuvos valstiečių susijungė į kolektyvinius ūkius. Jaunosios žemės ūkio artelės savo daugumoje jau nuo pirmųjų savo gyvavimo metų užtikrino žymiai aukštesnius derlius, negu buvo galima pasiekti individualaus ūkio sąlygomis, ir aukštą darbininkų apmokėjimą. Drauge su kolūkais ir kaimą ateina nauja technika, elektra, naujos mokyklos ir kultūros židiniai, nauja buitis.

Buržuazinėje Lietuvoje daugiau kaip 100.000 miesto ir kaimo darbo žmonių neturėjo darbo. Šimtai tankstančių lietuvių, neturėdami darbo ir pragyvenimo galimumų Lietuvoje, buvo priversti palikti savo tėvynę ir emigruoti į užsienio šalis. Tik Stalino Konstitucija užtikrino Lietuvos darbo žmonėms di-

dziją teisę į darbą. Jau 1947 m. mūsų respublikos pramonėje dirbo dvigubai daugiau darbininkų, negu buržuaziniams laikais. Visiems laikams dingio ir kaimo nedarbas, dalių vaikams problema, pragyvenimo šaltinių augančiai kartai klausimas ir panašios problemos, kurių neįstengė išspręsti buržuazinė santvarka. Kolūkių santvarka užtikrina valstiečiams gerovę, palengvina valstiečių darbą ir paverčia jų garbės ir šlovės reikalu.

Buržuazinės Lietuvos darbo žmonės neturėjo teisės į mokslą. Ta teisė buvo užtikrinta vien turtingųjų vaikams. Darbininkų, mažamųjų ir bežemių vaikai nuo pat vaikystės metu buvo priversti leikškti uždarbio ir negalėjo baigti net pradžios mokyklos. Tik Stalino Konstitucija suteikė Lietuvos darbo žmonėms teisę į mokslą. Kiekvienas trečias mūsų respublikos žmogus dabar mokosi. Šių mokslo metų pradžioje Tarybų Lietuva turėjo gimnazijų pusterčio karto daugiau, pradžios mokyklų beveik 25 kartus daugiau, negu buržuazinė Lietuva, o moksleivių skaičius padidėjo keturis kartus, palyginti su 1939 m.

Buržuazinės Lietuvos darbo žmonės neturėjo teisės į poilsį. Fabrikantai neduodavo darbininkams apmokamų atostogų, poilsio namais įstengė naudotis tik turtuoliai. Dabar visi respublikos darbininkai ir tarnautojai gauna kasmet apmokamas atostogas. Darbo žmonės perduoti visi Lietuvos poilsio namai ir sanatorijos, respublikos dirbantieji plačiai naudojami pulkais visos plačios tarybinės Tėvynės kurortais.

Tik Stalino Konstitucija užtikrino Lietuvos darbo žmonėms ir teisę į medžiaginį aprūpinimą senatvėje, apie kurią buržuaziniai laikais nugalėjo svajoti, lygiai kaip jie negalėjo svajoti ir apie visuotinę nemokamą medicinos pagalbą.

Visa Tarybų šalis su didžiąja Stalino Konstitucijos vėliava žengia į suklestėjimą. Tuo pačiu metu kapitalistinis pasaulis ritasi į dar nematytą ekonominę krizę. Jungtinėse Amerikos Valstybėse vien tik šiais metais pramonės gamyba sumažėjo 22 proc. Bedarbių ir pusiau bedarbių skaičius JAV jau siekia daugiau kaip 15 milijonų žmonių, didėja liaudies masių skurdas.

Drauge su Tarybų Sąjungos augimu kyla ir stiprėja socializmo jėgos visame pasaulyje. Kinijos liaudies revoliucija nugalėjus, liaudies demokratijos šalys Europoje ir Azijoje drauge su TSRS jau turi 800 milijonų žmonių. Dėl taikos ir demokratijos kovoją šimtai milijonų žmonių kapitalistinėse valstybėse ir jų kolonijose. Stalino Konstitucija — tai vėliava visai darbo žmonijai. Su ta didžiąja vėliava tarybinė liaudies, genialaus Stalino vadovaujama, žengia į naujas istorines socializmo pergalės.

R. Žemaitis

Sieksime naujų laimėjimų

Kiekvienas Tarybų Sąjungos pilietis, nežinintis tautybės bei rasės skirtumo, gali mokytis. Tarybinė vyriausybė išplėdė platų tinklų mokslo įstaigų, rūpinasi liaudies švietimo reikalais.

Platus mokyklų tinklas yra ir Panemunėlio valsčiuje. Su kiekvienais metais auga moksleivių skaičius, komjaunimo ir pionierių organizacijos, mokyklose kyla mokomojo ir auklėjamojo darbo lygis.

Mes, mokytojai, atsiektais laimėjimais, pažymėdami Stalino Konstitucijos dieną, nesitenkiname, bet dėsimės visas pastangas tam, kad mūsų valstiaus mokyklos, liaudies švietimo darbuotojai kultūriname ir visuomeniniame darbe atsiektų vis didesnių ir geresnių rezultatų.

YTA ŠUKYS,
Panemunėlio valsč.
E. švietimo skyriaus
vadovas

Juoda dėmė slypi mano atsiminimuose buržuazinės priešpaudros metai. Tai metai, kada Lietuvos jaunimas atkakliai grūmėsi kovoje už duonos kąsnį, vergavo buožėms ir kitiems išnaudotojams. Mokslas, gražesnis gyvenimas buvo tik slapta svajonė.

Ir tik Tarybų valdžia, Stalino Konstitucija garantavo Tarybų Lietuvos jaunimui teisę į mokslą, poilsį, darbą, užtikrino kurti liaudžiai laimingą gyvenimą. Didžioji Stalino Konstitucija man suteikė tai, kuo aš šiandien didžiuojuosi — tarybinės pilietės, tarybinės moksleivės vardą. Aš laiminga, kad galu galvoti apie tolimesnį mokslą.

Karščiausias mano troškimas — kaip galima geriau mokytis, dirbti su meile, stropiai, būti naudinga tarybinei liaudžiai, nes tik tuo aš atsidėkosiu už Stalino Konstitucijos suteiktą teisę į mokslą.

GENĖ KAŽEMĖKAITĖ,
Rokiškio II vid. mokykla

Pažinau sunkias ir vargingas dienas savo vaikystėje. Mačiau, dar vaikų būdamas, kai atvykdavo iš gimnazijos buožės Jankausko vaikai. Tada aš pagalvodavau: „Kad aš turėčiau nors kokias sąlygas mokytis!“

Tą mano lūkestį išpildė tarybinė valdžia. Dabar aš mokausi septynmetėje mokykloje, VII klasėje, siekiu mokslo sykiu su dideliu būriu tokių pat jaunuolių, kaip ir aš. Tokią teisę suteikė mums tikrai Stalino Konstitucija. Todėl aš šiandien nuoširdžiai sakau: acū Stalinui!

K. STANKUNAS,
Panemunėlio septynmetė mokykla

Gruodžio 5 d. visa tarybinė liaudies minti Stalino Konstitucijos dieną. Ši diena brangi ir man. Didžioji Stalino Konstitucija suteikė man teisę į mokslą, atvėrė duris į šviesų tarybinį gyvenimą, gyvenimą be rūpesčių, skurdo ir vargo, apie kurį buržuaziniai laikais nebūvo galima net svajoti. Aš suprantu tą didžiulę man suteiktą laimę — teisę mokytis. Todėl stengiuosi mokytis gerai, elgtis pavyzdinai.

Šios dienos proga aš pasiryžtu dar geriau mokytis ir kelti savo politinį — idėjinį lygį, kad pateisintume partijos, tarybinės vyriausybės ir tėvų į mus dedamas viltis.

GENĖ DILYTĖ,
Rokiškio II vid. mokykla

Didelės teises Stalino Konstitucija suteikė jaunimui. Dar visi neseniai, buržuazinėje Lietuvoje, mokyklis galėjo tik aukštųjų mokyklų, fabrikantų ir buožių vaikai, o šiandien mokslo durys atviros kiekvienam valstiečiui ir darbininko vaikui, yra visos galimybės vystyti savo gabumus, dirbti patinkamą darbą. Už tai esu dėkingas didžiojo Stalino Konstitucijai.

YTA JASIULIS,
Rokiškio I vid. mokykla

Buržuazinės Lietuvos konstitucijos išnaudotojų klasių tarnyboje

L. RŪTENAS

Buržuazinė Lietuva per ne- pilnus 22 metus turėjo 4 kons- titucijas. Tuo būdu kiekvienas konstitucijos gyvavimo laikas vadinamas siekė kiek daugiau kaip 5 metus. Dažnas konstitu- cijų kaitaliojimas turėjo papras- tų priežasčių: metai iš metų bur- žuazinėje Lietuvoje didėjo dar- bo žmonių prispauda, ir kiek- viena nauja konstitucija turėjo „įteisinti“ naujas tos prie- spaudos formas.

Pirmoji („laikinoji“) bur- žuazinės Lietuvos konstitucija bu- vo priimta 1918 metų lapkričio 2 d. Ją konkrečiai priėmė kai- zerinės tarybos prezidentas, į kurį tuo metu įėjo Smetona, kunigas Staugaitis, vėliau akty- viai prisidėjęs prie fašistinės diktatūros įtvirtinimo Lietuvoje, Šilingas, smetoninio režimo me- tais tapęs budelių valdžios tei- singumo ministru, o taip pat Voldemaras, 1926 m. iškėlęs į fašistinius diktatorius. Visi šie lietuviškosios buržuazijos tar- nai savo nagus parodė ne tik po 1926 metų fašistinio perversmo. Jie nuo pat pirmųjų savo iš- davikiškos veiklos dienų siekė vieno tikslo — užtikrinti lietu- viškai buržuazijai galimybę ne- varžomai engti ir išnaudoti liau- di.

„Laikinoji“ konstitucija, su- varyta kaiseriniams okupuotiems pritarus, nors ji buvo pa- skelbta jau Vokietijos monar- chijai žlugus, dar turėjo aiškų monarchistinį pobūdį ir joje nebuvo nei žodžio „respublika“, nei jokios užduoties apie res- publikinę valdžios formą. Sme- tonos ir staugaičiai tada dar svaigo pasodinti Lietuvoje ko- kį urachą ar caruką, juo labiau, kad prasidėjusi Vakarų impe- rialistų intervencija prieš Tary- bų respubliką įtikino bukapro- čius lietuviškus buržuazinius nacionalistus, kad monarchija bus restauruota ir Rusijoje.

1919 m. vasario 7 d. bur- žuazinės Lietuvos vyriausybė su liaudininkų šūlu Šieževičium

priešakyje priėmė liūdai išgar- sėjusius „Ypatingas valstybės apsaugos įstatas“, kurie visą valdžią krašte faktiškai perdavė į karo komendantų rankas ir įgalino vyriausybę bet kuriuo momentu „sustabdyti“ konstitu- cijos veikimą. Šie „įstatai“ su įvairiais papildymais vėliau per visus krikščionių demokratų viešpatavimo metus sudarė jų sukurto policinio režimo „teis- ni“ pagrindą, o po 1926 m. perversmo jais rėmėsi fašistinė diktatura. Tie policiniai „įstatai“ tuo būdu sudarė visų bur- žuazinių nacionalistų faktišką kon- stituciją.

1922 m. rugpjūčio 1 d. bur- žuazinės — buožinės „steigiamasis seimas“ priėmė naują, „nuolatinę“ konstituciją, kuri prasidėjo žo- džiais „Vardan dievo visagalio“. Ką buržuaziniai nacionalistai skelbė savo konstitucijoje var- dan dievo visagalio? Svarbiau- sias jos straipsnis, kuriam die- vo globa buvo ypatingai reika- linga, tai 21 straipsnis, garan- tavęs „nuosavybės apsaugą“. Visi kiti straipsniai tik turėjo padėti vykdyti tą „nuosavybės apsaugą“. Tačiau konstitucija garantavo tik fabrikantų, banki- ninkų, namų savininkų, dvarin- kinkų nuosavybę. Nusavinti darbo valstiečius per varžyty- nes ar kitomis priemonėmis konstitucija netrukdyt, ir pats dievas visagalio buvo bejėgis prieš teismo antstolius, variu- sias kaimo antstolius, variuo- sias kaimo varguomenę nuo žemės.

1922 metų konstitucija, pri- imta tuo metu, kai liaudies at- mintyje dar buvo gyvos 1918— 1919 metų revoliucinės kovos, darbo žmonėms apgauti forma- liai skelbė įvairias „piliečių tei- ses“, tačiau iš po visų jos „de- mokratinųjų“ straipsnių kysojo nepažabota buržuazijos diktatu- ra.

Taip, pav., konstitucija skel- bė, kad „visi Lietuvos piliečiai yra lygūs“, bet kokia galėjo būti lygybė tarp mažžemio

valstiečio ir dvarininko fon Ro- po, tarp alkanio bedarbio ir ban- kininko Vallokaičio, tarp „Bra- zilkos“ darbininko ir fabrikan- to Tilmanso? Vienam tik kunigui Vallokaičiui priklausė Ūkio Ban- kas su 15 milijonų litų kapitalu, „Metalo“ gamykla, „Lietuvos muilo fabrikas“, Palemono ply- tinė, Geigaudiškio plytinė, pen- kių aukštų rūmai Kaune, trys viešos Palangoje, Linksmadvario, Gintariškių ir Paežerių dvarai bei daugybė akcijų įvairiose įmonėse. Ne veltui Vallokaičis buvo vienas iš vadovų krikš- čionių demokratų partijos, kuri, liaudininkų padedama, ir sufab- rikavo „demokratinę“ konstitu- ciją vallokaičių ir kitų gaivalių prisiplėštieiems turtams apsaugo- ti.

1922 m. konstitucija skelbė „žodžio ir spaudos“ laisvę. Ta- čiau čia pat pridėjo, kad „ši laisvė galima suvaržyti“, kai tai reikalinga „valstybės tvar- kai“ apsaugoti. Kokia tai buvo „valstybės tvarka“? Fabrikantų ir bankininkų, dvarininkų ir buo- žių tvarka. Remiantis 1922 m. konstitucija ir jos „spaudos lai- se“, Lietuvoje buvo uždrausta visa darbo žmonių spauda ir palikta tik ta spauda, kuri tar- navo išnaudotojų klasėms.

„Steigiamojo seimo“ priimta konstitucija uždarė darbo žmo- nės visus kelius praversti savo atstovams į kokius nors val- džios organus. Kai 1922 metais darbininkai mėgino pasitusti ir seimą savo atstovus, šis jų mė- ginimas pasibaigė tuo, kad bu- vo sulmti tiek visi jų išrinktieji deputatai, tiek ir žmonės, pasi- rašę darbininkų kandidatų (vad. „kuopininkų“) sąrašus.

„Demokratinės“ konstitucijos ir jos globėjo — „dievo visa- galio“ vardu krikščionys de- mokratai organizavo Kaune be- darbų skerdynes, uždraudė

darbininkų prąsąjungas, vykdė „žemės reformą“, kuri turėjo dvarininkus ir didino darbo valstiečių skurdą. Šios konsti- tucijos vardu socialdemokratų ministras Vladas Požėla stuntė raitąją policiją streikuojantiems darbininkams žudyti ir vaikė darbo žmonių mitingus, kuriuo- se buvo reikalaujama kovoti su fašizmu. Remdamiesi „demokra- tinės“ konstitucijos 47 straips- niu, liaudininkų šūlai Šieževi- čius ir Grinius 1926 m. gruo- džio mėn. pakvietė Voldemarą sudaryti vyriausybę, stengda- miesi pašventinti savo konstitu- ciją nekėšiška sąujele budelių fašistinių perversmų. Tos pačios klastingos konstitucijos pagrindu kunigas Staugaitis po fašistinio perversmo organizavo seime Smetonos „išrinkimą“ Lietuvos prezidentu. Taip vallokaičių, krupavičių ir šieževičių konsti- tucija, eilę metų pridengusi buržuazijos terorą, pagaliau padėjo įvesti Lietuvoje atvirą fašistinę diktatūrą.

1928 m. gegužės 15 d. Sme- tonas ir Voldemaras paskelbė naują konstituciją, kuri siekė įteisinti Lietuvoje kruviną fa- šistinį režimą. Ji suteikė ypa- tingai plačias teises Smetonai, apšūsiams neribotai Lietuvos dik- tatoriumi.

Nuolat staugdami apie „tautos vienybę“, fašistai atėmė rinkni- ūjų teisę miesto ir kaimo darbo žmonėms, atvirai skelbdami buržuazijos „teisę“ nepažaboti engti liaudį. „Tikra vienybė, — pareiškė bukaprotis budelis Sme- tonas, pasiskelbęs „tautos vadu“, — yra rinkinių, o ne pakrikusių neišauklėtų pajėgų subūrimas“. „Rinkiniai“ — tai buvo fabri- kantai ir dvarininkai, fašistiniai budeliai ir „tautiniai“ išdo eik- votojai, kuriems turėjo paklusniai tarnauti visi miesto ir kaimo darbo žmonės.

1928 m. konstitucijoje buvo numatyta, kad per 10 metų ji turi būti patvirtinta „tautos ap-

klausimo keliu“. Tačiau fašistai bijojo praversti balsavimą dėl jų konstitucijos, puikiai žinodami, kaip nesulaikomi auga liaudies neapykanta ir kova prieš jų kruviną valdžią. Užtuot pravedę „tautos apklausimą“, fašistai 1938 m. vasario 11 d. paskelbė naują konstituciją, kurios svar- biausieji straipsniai buvo nusi- rašyti iš Mussolinio, Hitlerio ir Pilsudskio įstatymų. Tai buvo konstitucija, „įteisinti“ pilnuti- nį Lietuvos hitlerizavimą. Nau- jovė šioje hitlerinėje konstitucio- jėje buvo įrašymas straipsnis, kurio prasmė buvo ta, kad že- mės ūkis turi būti vien tik dvar- rininkų ir buožių rankose. Šis „principas“ konstitucijoje buvo išreikštas miglota 53 straipsnio formuluote, jog „valstybė rūpi- nasi, kad žemės ūkis būtų pa- grįstas gajais ūkio vienetais“. Yra žinoma, kad fašistai „gajais žemės ūkio vienetais“ laikė tik stambius kaimo išnaudotojų ūkius. Dėl to jie padidino buo- žėms „normą“ nuo 80 iki 150 ha, nuolat premijavo juos ir dē- jo visas pastangas seniems dvar- rininkams sustiprinti ir naujai „tautinai“ dvarininkijai sukurti.

Lietuvos darbo žmonės, komu- nistų partijos vadovaujami, įvedė Tarybų valdžią, išmetė į istorijos šiukšlyną visas bur- žuazinių nacionalistų konstituci- jas. Lietuvii tauta kuria naują gyvenimą po Stalino Konstitu- cijos saule. Nugalėjusio socia- lizmo šalies Konstitucija sutei- kė Lietuvos darbo žmonėms to- kias demokratines teises, apie kurias negali nė svajoti kapita- listinių šalių liaudies masės. Ta neisauklėtų pajėgų subūrimas. Konstitucija yra granitinis pa- grindas, kuriuo remdamosios mūsų šalies broliškos lygiatei- sės tautos kuria savo laimę. Drauge su tuo Stalino Konstitu- cija yra kovos vėliava viso kapita- listinio pasaulio darbo žmonės, kuriems mūsų didžioji tarybinė Tėvynė parodė vienintelį kelią į laisvę, demokratiją ir pažangą.

Stalino Konstitucija - socialistinio teisėtumo pagrindas

Stalino Konstitucija iškėlė so- cialistinio teisėtumo reikšmę į milžinišką aukštį.

Ji užfiksuoja vienintelį visai Tarybų Sąjungai socialistinį teisėtumą, kurio svarbiausias už- davinys yra apsaugoti socialisti- nę nuosavybę — ekonominį tarybinės santvarkos pagrindą.

Užfiksuodama socializmo principus, Stalino Konstitucija laiduoja ir saugoja didžiąsias tarybinę piliečių teises į darbą ir poilsį, į mokslą, aprūpinimą senatvėje, į asmeninę nuosavybę. Ji laiduoja TSRS piliečiams didžiąsias žodžio, spaudos, su- sirinkimų, demonstracijų teises ir didžiąją teisę susivienyti į profesines sąjungas ir kitas vi- suomenines organizacijas. Stalino Konstitucija užtikrina TSRS pi- liečiams asmens, buto ir susi- rašinėjimo paslapties neliečia- mybę.

Moterims Konstitucija suteikia lygias teises su vyrais visose valstybinio, kultūrinio ir visuomeninio — politinio gyvenimo srityse. Ji užfiksuoja TSRS pi- liečių lygiateisiškumą nepriklau-

G. BACHAROVAS,
Lietuvos TSR prokuroras

somai nuo jų tautinės ir rasinės kilmės; laiduoja sąžinės laisvę.

Drauge su didžiosiomis teisėmis Stalino Konstitucija skelbia ir darbo žmonių pareigas, ky- lančias iš tų teisių. Svarbiau- sios tarybinę piliečių pareigas — tai šventa pareiga saugoti socialistinę nuosavybę ir parei- ga ginti Tėvynę. TSRS piliečių pareiga yra laikytis Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjūgos Konstitucijos, vykdyti įsta- tymus, laikytis darbo drausmės, dorai atliktinėti visuomenines priesaves, gerbti socialistinio bendrojo gyvenimo taisykles.

Šventa kiekvieno piliečio pa- reiga yra saugoti ir stiprinti vi- suomeninę socialistinę nuosavy- bę, kaip šventą ir neliečiamą tarybinės santvarkos pagrindą, kaip Tėvynės turto ir galybės šaltinį kaip visų darbo žmonių pasiturimo ir kultūringo gyve- nimo šaltinį.

Sutinkamai su ypatinga so- cialistinės nuosavybės — kaip ekonominio tarybinės valstybės pagrindu — reikšme mūsų valstybėje Stalino Konstitucija skel- bia žmones, pasikėsinančius į visuomeninę socialistinę nuosa- vybę, liaudies priešais.

TSRS piliečiai, vykdydami šventąsias pareigas valstybei, kurias jiems uždėjo Stalino Konstitucija, tuo pačiu užtikri- rina savo teisių įvykdymą, užtik- na komunizmo statybą mūsų ša- lyje.

Tarybiniai žmonės sąmonin- gai vykdo savo didįjį pagrindinį įstatymą ir kitus įstatymus, gerai žinodami, kad tarybinio įstatymo lauzymas, tai partijos ir vyriausybės valios lauzymas, tarybinės liaudies valios lau- žymas.

Stalino Konstitucija ypatingai saugoja didžiąsias tarybinės valstietijos laimėjimą — kolūkių santvarką.

Kolūkių užimama žemė už- tvirtinama jiems naudotis nemo- kamai ir neribotam laikui, tai yra amžinai.

Konstitucija užfiksuoja pa- grindinio kolūkių gyvenimo įstatymą — Staliniųjų žemės ūkio artelės įstatų — svarbiau- sius nuostatus. Kolūkių visuo- meninės įmonės su gyvuoju ir negyvuoju inventoriumi, kolūkių gaminamoji produkcija, visuo- meniniai kolūkių trobesiai sau- gojami Konstitucijos, kaip vi- suomeninė socialistinė kolūkių nuosavybė.

Grėta tuo sutinkamai su že- mės ūkio artelės įstais, Kon- stitucija nustato, jog kiekvienas kolūkių kietas, be pagrindinio pajamų iš visuomeninio kolūkių, savo reikalams turi prie sody- bos nedidelį žemės sklypą ir sodybos sklypo nuosavą pa- gabinį ūkį, gyvenamąjį namą, produktivių gyvulių, paukščių ir smulkų žemės ūkio invento- rių žemės ūkio artelės įstatų nurodytu mastu.

Todėl ypatingą reikšmę stip- rinant tarybinį teisėtumą turi griežčiausia Staliniųjų žemės ūkio artelės įstatų vykdymas.

Kiekvieno kolūkiečio pareiga yra griežtai vykdyti kolūkių gy- venimo priesakus. Svarbiausi iš jų yra stiprinti savo artelę, sąžiningai dirbti, dalyti kolekty-

vinio ūkio pajamas pagal dar- bą, saugoti visuomeninę nuosa- vybę, tausoti kolektyvinio ūkio turta, tausoti traktorius ir maši- nas, įvesti gerą arklų priežiū- rą, vykdyti savosios darbininkų ir valstiečių valstybės užduotis, — ir tuo būdu savo kolektyvi- nį ūkį padaryti bolševikišką, o visus kolektyvinio ūkio valstie- čius — pasiturinčius.

Tarybinė liaudies pokarintu lai- kotarpiu paspartintais tempais žengia pirmyn į komunizmo pergalę.

Toje kovoje dėl komunizmo labai svarbų vaidmenį vaidina socialistinio teisėtumo sustipri- nimas.

Todėl kiekvienas TSRS pi- lietis turi griežtai vykdyti pagrindinį savo socialistinės valstybės įstatymą — Tarybų Socialis- tinių Respublikų Sąjungos Kon- stituciją, sąžiningai vykdyti Kon- stitucijos jam uždėtas pareigas ir tuo pačiu stiprinti savo didžio- sios socialistinės Tėvynės galy- ją.

Su Stalino Konstitucijos vė- liava, Visasąjunginės komunistų partijos (bolševikų) vadovauja- ma, didžiojo Stalino vedama, tarybinė liaudies sėkmingai žen- gia pirmą į komunizmą.

ČEKOSLOVAKIJOJE SUMAŽINTOS KAINOS PLATAUS VARTOJIMO PREKĖMS

PRAHA, gruodžio mėn. 1 d. (TASS). Gruodžio 1 d. Čekoslovakijos vyriausybė paskelbė naują kainų sumažinimą, 20—40 proc. sumažintos kainos radijo imtuvams, dviračiams ir eilei kitų prekių. Komercinėse parduotuvėse 50 proc. atpigo tualetinis ir ūkiškas muilas.

Nuo gruodžio 1 d. dvigubai padidinamas komercinių parduotuvių prekybinis tinklas, žymiai išplečiamas mėsos gaminių ir kitų maisto prekių asortimentas.

Gyventojai su dideliu pasitenkinimu sutiko tą naują vyriausybės priemonę, nukreiptą į tolesnį Čekoslovakijos liaudies gyvenimo lygio pakėlimą.

(ELTA).

IŠĖJO LAIKRAŠČIO „UŽ TVIRTĄ TAIKĄ, UŽ LIAUDIES DEMOKRATIJĄ“ EILINIS NUMERIS

BUKAREŠTAS, XI. 29 d. (TASS). Išėjo laikraščio „Už tvirtą taiką, už liaudies demokratiją“ eilinis numeris (Nr. 28—55).

Laikraštyje paskelbtas komunikatas apie Komunistų Partijų Informacinio Biuro Pasitarimą ir įdėta kita medžiaga.

(ELTA).

BAIGĖ DARBĄ LENKIJOS VALSTIEČIŲ PARTIJŲ JUNGTINIS SUVAŽIAVIMAS

VARŠUVA, XI. 30 d. (TASS). Varšuvoje baigė darbą valstiečių partijų Jungtinis suvažiavimas. Suvažiavimas priėmė ideologinę deklaraciją bei naujos Jungtinės partijos įstatus ir išrinko vadovaujančius partijos organus.

(ELTA).

SARATOVAS. Grūdų ūkio mokslu — tyrimo institute dirba Stalininės premijos laureatas, nuspėjęs mokslo veikėjas, žemės ūkio mokslu daktaras A. P. Šechurdinas. Jis išvėdė 29 naujas kviečių rūšis, iš kurių dauguma jau panaudota. 17 milijonų ha žemės kiekvienais metais apšėjama Šechurdino kviečių naujomis rūšimis.

Nuotraukoje: A. P. Šechurdinas elektrifikuotame šiladaržyje prie šakotų kviečių. Išaugintu jo dėl tolesnio kryžavimo ir selektyvumo.

I. Ozersko nuotrauka

TASS-o spaudos klišė

MUMS RAŠO

BŪTINAS TILTO REMONTAS

Jau antri metai netvarkomas pervažiuoti neįmanoma. Gi Kuvietinės reikšmės kelių skyrmajų valsč. kelių meistras drg. Pipinis nekreipia dėmesio į tekšnos upelį tarp Roblų ir Krauplių kaimų, Kamajų ir Panemunėlio valsčių riboje. Apie tiltą styro vandens išgraužtos didžiulės duobės. Pats tiltas su išlūžusiu, supuvusiu grindiniu. Valstiečiai, norėdami pervažiuoti per upelį, turi patys vežti medžiagos tilto skylėms laikinai užtaisyti, — kitaip per tiltą

St. Kalnius

Visuotinis streikas Italijoje

ROMA, gruodžio mėn. 1 d. neveikia visos pramonės įmonės. Miesto gatvės užtvindytos pėsčiųjų. Nepaisant to, vidaus reikalų ministerija teigia specialiajame komunikate, jog „paskelbtasis streikas nesuardė normalios gyvenimo eigos“.

Romoje susirinko ministrų taryba, kuriai vidaus reikalų ministras Šelba padarė pranešimą apie Toremadžore įvykių aplinkybes. Laikraštis „Mesadžero“ šiandien rytą pranešė, kad žiniomis, Šelbos gautomis iš karabinierių tarpo viršininko, išvykusio „padaryti ištyrimą“ į Apuliją, policija tariamai buvo „priversta“ atidengti ugnį „savignos sumetimais“.

Demokratinės visuomeninės organizacijos — „Italijos Motorų sąjunga“, Nacionalinė partizanų asociacija ir kitos paskelbė nutarimus ir rezolucijas, remdamos streiką ir pareiškėdamos solidarumą su pietų Italijos darbo žmonėmis.

Atskalūniški profsąjunginiai centrai bei atskalūniškos organizacijos skelbia streikiaužytės raginimus.

(ELTA).

VENGRIJOJE LEIDŽIAMIS MARKSIZMO — LENINIZMO KLASIKAI

BUDAPEŠTAS, XI. 29 d. (TASS). Šį mėnesį Vengrijos leidyklos išleidžia J. V. Stalino Raštų pirmojo tomo antrą laidą, J. V. Stalino Raštų antrąjį tomą ir J. V. Stalino knygą „Apie Tarybų Sąjungos Didįjį Tėvynės karą“. J. V. Stalino trumpoji biografija, išspauduota Vengri-

(ELTA).

Vilnis K. Lariu

Pašnekesys su atomu

— Nebandykite mane pamatyti, — pasakė kažkieno plonytis balselis, — aš per mažas žmogaus akiui!

Misteris van Dollarbildas apžiūrėjo savo prabangų kabinetą ir tikrai nieko nepamatė.

— Kas jūs? — išsigandęs paklausė jis, žiūrėdamas į sieną.

— Aš Atomas! — ucypė balselis.

Misteris van Dollarbildas krūptelėjo.

— Nesibijokite, seni, — familiariai tęsė Atomas, — aš nesirengiu jūsų kabineto suskaldyti. Aš dar... visiškai jaunas atomas, kaip sakoma, prieššaukiaminio amžiaus, man gyvenimas nenusibodo... O, be to, aš bendrai ne toks karingas, kokiu jūs stengiatės mane pristatyti publikai.

— Žinote... — Sumurmėjo van Dollarbildas, — publika... reklama... paprastas biznis...

— Na, sakysime, — sukike-

no Atomas, — biznis nevisiškai paprastas, — taip saktant, atominis biznis... Tai — pirma... O vnta, jūs priverčiate žmones laikyti mus kažkokiais vampyrais ir kraugeriais, gašindami fermerius ir darbininkus „atominiu ginklu“, „atominiu pavojumi“, pačiu žodžiu „atomas“... Ir visa tai kodėl, kad mes bežodžiai... Juk mes neturime nuosavų laikraščių, radijo stočių, žurnalo, kino teatrų... Bet mes nenorime, kad mūsų vardas bijotųsi. Mes, atomai, talki tauta...

— O atominių bombų sprogi-

mai? — nusijuokė misteris van Dollarbildas. — Nėra ką sakyti, talkaus sprogiimai!

— Tai jūs ir jūsų kolegos padarė mums tokį gyvenimą! Jūs priverčiate mus karlauti! Priverčiate mus žūti ir žudyti talkius žmones, kuomet faktiškai karas jau baigėsi ir buvo galima apsiieiti be mūsų pagalbos... Vėl atominio biznio reklama!

— Iš kur jūs žinote tokias smulkmenas?

— Ne iš jūsų galvos! Ne vienas normalus atomas makaulėse tokių biznierių, kaip jūs, negyvena! Juk pas jus ten smegenų ir nebėra! Pas jus ten tuštuma! Chi-chi-chi!

— Kas gi čia juokingo? — įžeistai patraukė pečius misteris van Dollarbildas. — Labai kvailas šamojis!

— Chi-chi-chi! — nenusileido Atomas. — Įsivalduoju, kaip būtų nustebinti jūsų akcijų turtotojai, jeigu jie galėtų pažvelgti į jūsų tuščią makaulę!

— Tai akiplėšiškumas! — pasakė misteris van Dollarbildas. — Tai jau peržengia visas ribas!

— Iššaukite policiją, kad mane suimtų, — sukikeno Atomas.

— Aš neskambinsiu į policiją, bet, paprastai, išeisiu!

— Na, žinote, aš buvau teisus: jūsų galvoje tuštuma! Argi galima nuo manęs pasislėpti? Juk iš manęs sudaryta viskas: mes, talkūs atomai, visur. Nuo klausytis? — rūščiai surlaumo-

musų, kaip nuo oro, niekur nedingsi!

Misteris van Dollarbildas suprato, kad priešinimasis nenaudinga, ir todėl neprieštaravo.

— Neseniai sutikau vieną pažįstamą atomą, — tęsė plonytis balselis, — jis buvo smaraktai įkaušęs, vos - vos laikėsi savo elektronų. Aš jam sakau: „Skaldaisi?“ Jis pažiūrėjo į mane ir atsakė: „Jeigu tu žinotum, iš kur aš...“ Ir paaiškėja, kad jis iš posėdžio bankininkų ir monopolistų — pasaulio likimo lėmėjų, kaip jie save vadina. „Tiktai karas gali mus išgelbėti“, — kalbėjo ten vienas milijardierius. „Aš tapstu darbariu, jeigu artimiausiu dviejų — trijų metų laikotarpyje mes nekariausime“, — kalbėjo kitas. Ir juk visa tai prieš mus, paprastus atomus, iš kurių susidėjęs pasaulis... Noromis nenoromis, kad nesuskiltų į sudėtinę dalis, labiau silpnusių nervų atomai griebiasi svaiginamų gėralų...

— Kaip jūs drįstate slapta mes, talkūs atomai, visur. Nuo klausytis? — rūščiai surlaumo-

Iš nepaskelbtų laiškų redakcijai

„Tarybinio Rokiškio“ redakcijoje gautame laiške buvo rašoma, kad Juodupės septynmetės mokyklos mokytojas drg. Girgždys savo dėstomasias pamokas praveda žemame lygyje ir kt.

Redakcija šiuo reikalu už-

klausė apskr. Liaudies švietimo skyriaus vedėją drg. Chmielevskį, kuris praneša, kad šis faktas atitinka tikrovę; mokytojai drg. Girgždžiui pareikštas griežtas įspėjimas ir duoti konkretūs nurodymai pravedamo darbo pagerinimui.

jo misteris van Dollarbildas. Aš jus visus suskaldysiu Pasodinsiu į bombą!

— Jūs rėkite ant savo vyriausybės ir ant savo kambarinės! — pasakė Atomas. — Mane jūsų šposai nevelkiai! Mane negalima areštuoti ir izoliuoti, kaip jūs darote su tais, kurie jums nepatenkinti! Man paprasta reakcija nepagąsdinsite! Chi-chi-chi!

(B. d.)

Už atsakingą redaktorių F. JANKAUSKAS

Pranešama, kad laikotarpisje 8. m. gruodžio mėn. 1-12 d. d. visos prekybinės, gamybinės ir inčialų kooperacijos artelės privalo išsistinti patentus veikiantiems gamybinėms bei prekybinėms įstaigoms dėl jų veiklos įteisinimo 1950 m. Už neįskaitingą nurodytu laiku patentų bus atsakingi imonių vadovai ir vyr. buhalteriai.

BUTKYS, apskr. Finansų skyriaus vedėjas